Број 129 У Новом Саду, у петак 13. (26) јунија 1914. Година XLIX.

„Застава“ излази сваки дан два пута осим недеље и празника.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаљу на један месец 2 круне и 70 потура; на четврт године 8 круна. За Аустрију и све остале земље на четврт године 10 круна.

Ванредним бројевима од петка цена је: За пола године 2 кр., на целу годину 4 кр. За стране земље годишње 6 круна 50 потура.

Поједини јутарњи бројеви стају 10 пот.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

(Јутарњи лист)

ИЗДАЊЕ „РАДА“ ДЕОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

За огласе плаћа се по 12 потура од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво и администрација „Заставе“ је у кући Јована Т. Чавића, у главној улици бр. 6.

Дописи шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини јутарњи бројеви стају 10 пот.

Чек-конто 12008.

ПОЗИВ НА ЗБОР.

Да би се у Великом Бечкереку и у околини што шири слојеви народа српског обавестили о томе, да су му сва стечена и законом ујемчена автономна права одузета и да би Срби из Великог Бечкерека и околине добили прилике, да у том питању заузму положај: Срби чланови удружених народних странака из Великог Бечкерека, Српског Елемира, Српског Итебеја, Модоша, Неузине, Орловата, Ботоша, Томашевца, Перлеза, Срп. Сент. Мартона, Идвора, Бегасентђурђа, Српског Арадца, Српског Пардања и Иванде сазивају

НАРОДНИ ЗБОР,

који ће се одржати у Великом Бечкереку на Видов дан, у недељу 15. (28) јуна 1914. год., по подне у 3 часа у порти св. успенске средварошке цркве.

На збору ће говорити изасланици удружених народних странака; међу њима су опробани и признати борци за народна права.

Позивамо браћу Србе из места и са стране, да нам у што већем броју дођу на збор и договор, те да подигнемо глас у одбрану стечених народних права, јер ни један народ не може своја права изгубити док их се сам не одрече.

У *Великом Бечкереку*, 5. (18.) јунија 1914. године.

Велики Бечкерек. Паја Поповић, умировљени учитељ, Вељко Растић, др. Арон Пешић, др. Славко Жупански, др. Младен Павић, др. Миша Матић, др. Марко Недељковић, др. Светислав Степанов, Паја Нинков, Живко Ж Терзин, Живојин Терзин, Јоца Бошковић, Тоша Ерцеган, Младен Вивцанов, Драгутин Драгутиновић, Младен Богојевић, Јефта Вуков, Ђура Удвицки, Милан Ранисављев, Емилијан Вуков, Велимир Леваић, Душан Воргић, Душан Стојшић, Ника Стојшић, Шандор Стојшић, Аца Стефановић, Светозар Угринов, Рада Димитријевић, Стева Леваић, Ђура Леваић, Мита и Милан Леваић, Стеван Мудрински, Шандор Свиларов, Милан Свиларов, Жива Вуков, Стева Несторов, Жива Ђурчин, Жива Миља, Љуба Попов, Обрад Попов, Стева Попов, Ђорђе Попов, Жива Владуљ, Милан Стојков, Цвета Марч, Васа Попов, Жива Попов, Вељко и Петко Стојановић, Ђорђе Муц, Ђока Миља, Шандор Мирч, Ђурица Сележан, Шандор и Сава Козаков, Коста и Лаза Попов, Душан Несторов, Жива, Сава и Стева Ставић, Ђура Кадић, Душан Бранкован, Милорад Димитријевић, Милан Паркаић, Јоца Крижанов, Каменко Пиперски, Тоша Тошић, Никола Релић, Сава Флејшић, Ника Миља, Јова Славков, Обрад Славков, Душан и Коста Недић, Шандор Мађаров, Раста и Ника Ђурчин, Рада Мађаров, Жива Нурков, Богдан Топалов, Вељко Поштин Милан Турински, Стева и Милан Козловачки, Рада Аћин, Тома Цвејанов, Васа Стојанов, Глиша, Жива, Тоша и Ника Козловачки, Сава Недић, Рада Турински, Паја Соларов, Сава Попов, Лука Мошорински, Јоца Ерцеган, Јован Мартинов, Војин, Цвета и Жарко Мартинов, Жива и Ђока Иванов, Миливој Мартинов, Жива Недић, Мита, Цвета, Обрад и Душан Гардиновачки, Сава Рада Мађаров, Жива Тошић, Светозар Велисављев, Жива Славков, Љубомир Филићарски, Жива Козловачки, Васа Мирков, Рада Недић, Лаза Тодоров, Цвета Недић, Милош Милићев, Миливој Мошорински, Иван Јованов, Светозар Недић старији, Ђока Недић, Стева Козловачки, Драгутин Ђурчин, Цвета Козловачки, Миша Дачић, Никола Грозданов, Ђока Мијатов, Вељко Козловачки, Јован Мирков, Војин Козловачки, Сава Мартинов, Коста Леваић, Ђура Вуков, Омер Табаков, Живанко Табаков, Живко Аћин, Миливој Бербески, Паја Господиначки, Милан Момирски, Матеа Момирски, Ђока Миланов, Крста Кроучин, Цветко Ђурчин, Сима Аршинов, Коста Табачки, Илија Смедеревац, Јоца Ђурчин, Светозар Вуков старији, Влада Гацин. Душан Јешић, Ђурица Козловачки, Никола Гардиновачки Миливој Гардиновачки, Пера и Милан Воргић, Мита Грозданов, М Вучковачки, Шандор Милин, Сава Милин, Драга Стајић, Милан Мошорински, Лаза Крунић, Сава Лазаров, Сима Радованчев, Пера Илић, Светозар Мартиновић, Милавко Куручки, Цвета Куручки, Миливој Тодоров, Илија Грозданов, Душан Грозданов, Душан Гардиновачки, Младен Воргић, Ђока Воргић Љуба Илијин, Жива Ђукић, Ђурица Земунски. Жива Ђукић, Кузма Радованчев, Неца Грозданов, Ђурица Ђукић, Душан Чобанов, Душан Банч, Жива Богданов, Рада Козловачки, Аца Гардиновачки, Жива Гардиновачки, Рада Гардиновачки Милан Гардиновачки, Вељко Гардиновачки, Мита Гардиновачки, Јоца Гардиновачки, Цвета Цветк в, Жива Стојшин, Светозар Мађаров, Игња Гардиновачки, Ђурица Радованчев, Лука Радованчев, Светозар Радованчев, Ђурица Илијин, Гаца Гардиновачки, Паја Козловачки, Душан Гардиновачки, Жива Радованчев, Срета Босић, Влајко Ружић, Миша Драгошев, Ђока Козловачки, Војин Ђукић, Васа Вата, Шандор Ђуришић, Жива Станић, Жива Латовљев, Душан Латовљев, Никола Гаврилов, Милан Гардиновачки, Кузма Јовичин, Ђурица Велисављев, Ђурица Милин. Душан Милин, Јоца Дачић, Аца Козловачки, Стева Козловачки, Ђира Милин, Јоца Сенћански, Сима Сенћански, Мита Бакалов, Милан Бакалов, Војин Бакалов, Прока Куручки, Младен Чобанов, Љуба Нинков, Ђура Цветков. Гаца Мошорински, Стеван Думиљесков, Жива Чекрдиин, Душан Лацков, Миша Лацков, Жива Несторов, Лаза Воргић, Душан Козловачки, Милан Радованчев, Манојло Радованчев, Жива Козловачки, Милош Гардиновачки, Ђура Гербош, Јоца Драгошев, Миша Воргић Жива Милин. Јова Радованчев, Војин Радованчев, Мија Мошорински, Миливој Мошорински, Милош Петрић, Жива Воргић, Јова Воргић, Ника Мошорински, Жива Воргић мл, Сава Воргић Цвета Куручки, Ђурица Грозданов, Никола Миланов, Макса Радић, Миливој Воргић, Цвета Воргић, Лаза Анђелов, Ђура Турински, Велимир Тешин, Стева Воргић, Лаза Воргић, Милан Драгошев, Душан Драгошев, Жива Куручки, Ника Велисављев, Милан Радованчев, Ђура Радованчев, Пера Лалић, Стева Лалић, Милан Габоров, Гаца Гардиновачки, Рада Гардиновачки, Аца Девић, Ђока Недић, Иван Нелић, Никола Радованчев, Жива Чобанов, Аца Чобанов, Иван Срдамов, Никола Мађаров, Милан Бестански, Васа Мунћанов, Рада Воргић, Жива Манојлов, Алекса Флорин, Рада Чобанов, Шандор Радованчев, Јефта Чобанов, Мита Ђукић, Милан Николин, Душан Николин, Рада Несторов, Таца Турински. Платон Турински, Мита Козловачки, Жива Гардиновачки, Милан Максинчев. Душан Несторов, Ђура Максинчев, Миливој Ђукић, Пера Муц, Младен Ламбић, Стеван Ламбић, Љуба Тошков, Светозар Кирћански, Матеја Ламбић. Јоца Раданов, Адам Барјактаровић, Душан Цвејић, Марко Цвејић Душан Паунов, Јован Грујин, Ђура Петровић Жарко Паркаић. Милан Несторов, Војин Гардиновачки, Пера Ерски, Тома Ердељан, Јоца Глигоров, Радован Ђурчин, Душан Икић, Сава Ђаковачки, Данило Кирћански, Мита Вујин, Душан Веконић, Сава Дојков, Мита Грујић, Стева М. Лончаров, Александер Јовановић, Сима Стајић, Емил Николић. Ђурица Турински, Жива Табаков, Сава Рацков, Миладин Ђурчин, Младен Ђурчин, Стеван Ђурчин. Лаза Јанкахидац, Илија Цвејић, Пера Цвејић, Жива Цвејић, Ђура Цвејић, Младен Цвејић, Жива Лазић, Рада Цвејић, Стева Лазић, Милан Јанкахидац. Лазар Цветков, Јоца Ђурчин, Жива Грубачки, Милан Грујин, Душан Нићетин, Стеван Пиварски, Стева Ерски, Жива Анђелов, Цветко Ђураков, Маша Табачки, Јоца Цвејић.

Српски Елемир. Правдољуб Предић, учитељ, Богдан Поповић, Светозар Лакатуш, Обрад Суботин, Стеван Јовановић, Иван Купусаровић, Обрад Јанков, Срећко Петканић, Младен Јанков, Панта Поучки, Паја Радишић. Белемир Јанков, Ненад Петканић. Лаза Мијатов, Богољуб Михајлов, Ранко Миланков, Душан Еремић, Ђока Михајлов, Младен Рашков, Пера Попов Тапавички, Ђура Попов, Бранко Булић, Милутин Перин, Рада Топалов, Вељко Цукић, Јоца Петров, Жива Михајлов Савин, Ђурица Михајлов Савин, Ђурица Михајлов Миланов. Нова Топалов. Паја Цукић, Жива Суботин, Богдан Перин, Душан Димитријевић, Омер Давидовац, Милан Поучки, Рада Петров, Љуба Гладић, Обрад Еремић, Драга Миланков, Божа Миланков, Шандор Гладић, Жива Димитријевић, Јоца Малешев, Жива Поучки, Живан Попов, Лаза Соларов, Глиша Соларов, Жива Петканић, Душан Поучки, Рада Михајлов, Васа Соларов, Душан Петканић Срећков, Љуба Малешев, Секула Хорнаков, Жива Еремић, Љубомир Хорнаков, Ђура Поучки Пајов, Младен Еремић, Сава Михајлов, Веселин Поучки. Рада Станков, Душан Топалов Раста Радишић, Тома Поучки, Милан Петров, Боривој Суботин. Јова Лакатуш, Жива Гладић, Жива Петров, Мита Топалов, Љубомир Величков, Славко Суботин, Чеда Суботин, Паја Попов, Живојин Давидовац, Ранко Петров, Чеда Цукић, Јоца Перин, Жива Еремић, Богдан Ђукић, Сима Крајнов, Душан Ранков, Секула Михајлов, Кузман Еремић, Миланко Милаков, Меладин Тапавички, Бећа Тапавички, Обрад Михајлов, Вељко Крајнов, Миша Радишић, Влада Радишић, Бранко Крајнов, Љуба Цукић, Веса Цукић, Шандор Адамов, Душан Михајлов, Душан Петканић, Рада Рашков, Младен Станков, добра Петров, Шандор Ранков, Васа Лукин, Божа Цукић, Рада Рашков Пантин, Жива Исаков, Живко Тапавички, Рада Михајлов, Жива Лакатуш, Илија Исаков, Паја Суботин, Жива Михајлов Стевин, Душан Тапавички, Жива Тапавачки, Андрија Крајнов, Шандор Топалов, Јоца Топалов, Милош Видрић.

Српски Итебеј. Јереј Стеван П. Секулић. Спира Раић. Велемир Раић, Лаза Радосављевић, Д. Грбић, Миливој Мијатов, Тодор Павловић, Милорад Мештеровић, Марко Михајлов, Стева Пејачки, Мита Црњански, Мита Ђаковачки, Ђока Бранкован, Пера Пандуров, Мира Хајош, Жива Радин. Стева Раић Велики, Ђока Маринков, Виктор Мошорински, Милош Станков, Милош Пушкаш, Пера Рајић, Стева Радловачки, Пера Омаљев, Арса Дабић, Филип Станков, Жива Глигорин, Вељко Стоин, Жива Пејачки, Ара Милованов, Иван Раић, Велимир Станков, Милан Станков.

Српска Неузина: Пера М. Поповић, Паја Поповић, Жива Козловачки. Јоца Остојин, Лаза Рашков, Ђока Радојчин, Миливој Николић, Лазар Миланов, Милан Миланов, Ђока Милин, Лаза Милин, Шандор Милин, Коста Белић, Ђура Белић, Душан Весин, Мита Бећанац, Милан Николић, Паја Сегијин, Милош Цвејин, Милорад Рашков, Драгомир Рашков, Драгомир Николић. Дина Годочев, Жива Весин, Дамјан Годочев, Милан Паприш, Цветко Николић, Дамјан Николић, Мита Николић, Лаза Кнежевић, Пера Пајин, Стеван Радојчин, Душан Стајић, Чеда Стајић, Коста Стајић, Арса Попов, Жива Станков.

Орловат. Јереј Василије Брашован парох, Стеван Субић. Ђока Радосављев, Љуба Андрејин, Миливој Живков, Светозар Предић, Гаја Микља, Жива Констадинов, Обрад Мургин, Мија Васиљев, Милош Живанов, Влада Живанов, Милан Петров, Миливој Дамјанов, Алекса Таравић, Пера Чокић, Тома Иванов, Љуба Вуков, Душан Радосављев, Јаша Недељков, Влада Остојин. Светозар Остојин, Милош Станић, Пера Мургић, Макса Микља, Гена Соколов, Драгутин Живков, Жива Чокић, Сава Андрејин, Урош Рошуљ, Сима Чокић, Рада Радичев, Ника Чарновић, Рада Шијаков, Миша Шијаков, Милан Станков, Коста Станић, Рада Јаношев, Милан Мишков, Гаца Крунић, Иса Радов, Миливој Војнов, Влада Тодоров, Стева Живков, Љуба Ђурчинов, Рада Милин, Жива Величков, Вељко Зорић, Љуба Чокић, Ђока Остојин, Љуба Остојин, Жива Антуљесков, Влада Вулић, Иван Попадић. Светозар Гаврилов, Стеван Недељков, Душан Васиљов, Жива Шијаков, Јефта Јованов, Васа Милутин Субић, Жива Величков, Стева Свирчев, Јопа Предин, Светозар Нинков, Стеван Петровачки, Пера Радосављев.

Ботош. Светозар Убавић, Мита Димић, Мита Ђовчикин, Стеван Симин, Сава Недељков, Паја Величков, Урош Ђуришић, Душан Николић, Миија Натарош, Стева Ђуришић, Штева Ђуришић, Милан Михајловић, Младен Бечејац, Љуба Грујин, Миља Недељков, Коста Орестовић, Светозар Попов, Стеван Јуришић Пајин, Шандор Ђукић, Пера Сремац, Пера Проданов, Илија Црњански, Жива Адамов, Васа Костић, Милан Стефанов.

Томашевац. Милош Милићев, Лаза Чобанин, Мита Чобанин, Миливој Жарков, Стеван Сукиаров, Љуба Станков, Љуба Новаков, Жива Каленовић, Арса Бировљев. Лаза Стојадинов, Рада Царевић, Љуба Вијатов, Миша Јагодић, Душан Лалић, Милан Илић, Еремиа Глишић, Лазар Ђурђев, Жива Трпков, Милан Николић, Пера Николић, Владимир Урошев, Стеван Стојадинов, Аца Владисављев, Тома Вељко, Жива Пујић, Стеван Пујић, Стеван Лалић, Ђока Романов, Коста Романов, Тома Радивојев, Жива Новаков, Арса Новаков, Светозар Могин, Паја Одаџија, Мита Сијатов, Арса Новаков мл., Стеван Лазаров. Рада Латић, Јоца Бировљев, Жива Ерцеговац, Милан Кораћев, Неца Јефтић, Жива Јефтић, Мита Витомиров, Тоша Витомиров, Лаза Витомиров, Стеван Цвејин, Милош Зорњанац. Мита Николић, Душан Николић, Васа Ановић, Жива Ановић, Бранко Ановић, Душан Јанковић, Коста Јанковић, Влада Милићев, Влада Ђурчин, Лаза Живојнов, Аца Ановић, Живан Молдованов, Милан Стефански, Пера Божидаров, Душан Латић, Кузма Милованов, Жива Зврјанац, Сава Мијатов, Рада Живојнов, Стева Станков, Гена Икић. Арса Икић, Влада Сукна-

ров, Влајко Стојадинов, Коста Јанковић трговац Жива Букерић, Јован Ановић, Илија Витомиров.

Пеолез: Милан Георгијевић, др. Павле Грчић, Коча Поповић, Коста Раковић, Ђорђе С. Банложан, Гена Терзић, Макса Терзић, Милош Падејски, Стојан Стаковић, Ђока Нанић.

Идвор: Гавра Теодоровић, Илија Олћан, Илија Вуков, Тића Пупин, Паја Шувак, Жива Живанов Јаша Тешин, Душан Белић, Милан Форцић, Марко Закић, Милош Вулетин, Миша Јованац Мита Капунски, Љуба Живанов, Жива Закић, Ђока Николић, Тима Жарков, Стева Лукин, Сава Девић, Ђока Терзић, Љуба Филиповић, Васа Филиповић, Ђ ка Гановац, Гаја Изковић, Светозар Мошоринац, Јефта Стојанац, Тима Капунац, Милан Капунац, Душан Вулетин, Паја Субица, Влада Глоговац.

Бегасентђурађ: Тома Бечејски, Чедомир Бољац, Аца Катић, Никола Туцић, Сава Молдован, Стева Горин, Душан Крецуљ, Жарко Марков, Мија Марков, Емилијан Бокшан, Васа Бокшан, Љуба Бечејац, Жива Лацков, Влада Гравић, Велислав Гравић, Сима Туцић, Паја Туцић, Лаза Туцић, Јаша Крецуљ, Стева Крецуљ, Илија Крецуљ, Ђока Маринков, Радивој Богданов, Чеда Степанов, Андрија Пипдрски, Миливој Катић, Ђока Крецуљ, Велислав Гранић, Стеван Радловачки, Милан Рељин,

Српски Арадац: Марко Срданов, Живојин Грујић, Никола Ристић. Никола Ненин, Васа Попов, Јоца Т мин, Мита Мујнов Душан Карћански, Илија Никин, Лаза Ненин, Обрад Адамов, Гига Марјанов, Жарко Марјанов, Жива Бојанић, Жива Перин.

Српски Сентмартон. Михајло Предић учитељ, Светозар Глишић, Васа Васиљевић, Сергиа Грубачки, Паја Бугарски, Макса Мишковић, Тимотие Гомилин, Жива Мијатов, Ђока Сиротановић, Коста Курјачки, Милош Лујанов, Иван Париводић учитељ, Мита Бађан, Светозар Мијатов, Влада Паункић, Мата Тодоровић

Иванда. Алимпије Перинац, Жива Николин, Иса Перинац, Андрија Перинац, Таца Перинац, Крста Перинац, Милан Перинац, Стеван Фењац. Нова Николин, Жива Рајић, Аца Фењац, Пера Милованов, Ђира Матић, Рада Благојев, Цвеја Павлов, Сава Шешин, Сава Аћимовац, Адам Милованов, Велизар Благојев, Чеда Станојев, Лаза Лазић, Рада Ракић, Лека Бузар, Милан Инкић, Мирко Јовин, Урош Богић, Ђурица Милованов, Миливој Перин, Лека Перинац, Тима Перинац, Жива Перинац, Обрад Перинац, Чеда Бузар, Душан Бузар, Милан Лукић.

Пардањ. Лаза Никић, Маринко Недељковић, Милан Лазић, Душан Совић, Милан Лукић, Милан Лукић мл., Аркадиа Живков, Сима Недељков, Шандор Живков, Живојин Лукић, Миливој Тодоров, Јоца Костин Паја Лукић, Стева Павлов, Миша Стефанов, Јоца Мали. Симеон Живанов, Пера Костин, Јоца Лукић, Васа Костин, Ђура Радосав, Мита Лазаров, Иса Лукић, Вета Живанонов, Иса Веселинов, Андрија Грујић, Душан Недељков, Ранко Адамов, Ђока Радосав, Милош Живанов Иван Максимов, Миша Лукић, Тоша Милићев, Иван Стефанов, Тана Којић, Душан Попадић, Жива Вујнов, Мита Максимов, Тома Шнајдеров, Стеван Влајковић, Стева Радосав, Вета Веселинов, Паја Недељков, Михајло Којић.

НОВИ САД, 13 јунија.

Пред решењем нашег автономног питања. Из Будимпеште опет стижу вести о решавању нашег автономног питања, које је у последње време било запело. Веле, да је гроф Тиса позвао српске епископе, да се с њима саветује о уређењу српске народне црквене автономије. Неки листови дознају, да је постигнут споразум у главним питањима, али не кажу, која су то „главна питања“! Међутим с друге стране чује, да још није решено питање изборног реда, јер Тиса би хтео да спроведе изборе за српски народни црквени сабор на основу изборног реда од 1869 године, по којем би сами свештеници бирали своје посланике, али би и калуђери добили осам посланика. Тај изборни ред више не важи, јер је замењен изборним редом од 1871. године, која је на основу деветог законског чланка од 1868. српски народни црквени сабор усвојио, а краљ потврдио. Тај изборни ред не може влада мењати нити прописивати други, јер би то било отворено гажење закона.

Влада не би хтела да врати у снагу укинуте автономне уредбе, а самосталци би се задовољили, ако би вратила у снагу само изборни ред од 1871. године, јер би онда, по њиховом мишљењу, то био законити сабор, који би прахватио јединствени штатут, па тако ипак задовољио владу и калуђере. Самосталци се размећу, да ће они у Хрватској и Славонији од 38 мандата добити 30 једногласним (?) избором, а надају се, да ће отети још који изборном борбом и помоћу политичких власти. Али они често праве рачун без барташа, а треба прво да скоче, па онда нека рекну: хоп!

Неки пештански листови јављају, да ће се српски сабор састати у *августу* или *септембру* ради избора патријарха. Ако би то била истина, онда би се избори обављали у доба највеће пољске радње. Влада мисли, да ће у том случају њене пришапетље лакше добити већину. Али кад се тиче одбране стечених права, умеће народ да изврши своју дужност и у јеку пољске радње!

Политички записи.

Новосадски подрепаши никако не могу да заборave пораз, који су претрпели у Београду приликом откривања Доситијевог споменика, где је признат *законитим* председником црквене општине новосадске, др. Коста Хаџа, те одређен да говори у име Срба Новосађана на банкету. Устарабарски изасланици, који су о трошку црквене општине отишли у Београд, били су признањем дра Косте Хаџије за законитог председника црквене општине јако осрамећени. И они су доживели тежак пораз — као румунски подрепаш Василије Мангра у Букурешту. Др. Коста Хаџи није могао остати да говори на банкету, јер му се син разболео, па се вратио у Нови Сад. То су хтели подрепаши да искористе, па су почели да трубе којекакве лажи. Али др. Коста Хаџи има у рукама позивницу приређивачког одбора, на којој стоји: Др. Коста Хаџа, *законити* председник српске црквене општине у Новоме Саду. Кад др. Коста Хаџи није остао на банкету, зашто није говорио когод од устарабарских изасланика? Није смео, јер Београђани нису могли признати за изасланике оне, које није бирао народ, него их је *поставила полиција*. Пустили су их да вечерају, али им нису дали да говоре!

*

Др. Јован Петровић Ћата покушао је да улепша подрепашки слом у Београду, па је у подрепашком листу почео доказивати, да су устарабари могли заступати новосадску српску црквену општину. Њих истина није бирао народ, али су у поседу општинске власти! Рече — и остаде жив! Општину могу заступати само они, које народ дотичне општине изабере, а ни у ком случају не могу заступати они, које је изабрала полиција извршивши насиље. Рецимо, да се у Н Саду није хтео примити ниједан Србин да буде комесарски устарабар и да је полиција била приморана, да управу општине повери др. Жарку Ковачевићу, полицајном капетану и још којем полицају. Зар би и они били представници српске општине у Новоме Саду? Исто тако ни устарабари, којој је полиција дала општинску управу путем насиља, не могу нигде представљати општину. Толико би могао знати и др. Јов. Петровић, мада се од њега као мунгова не може очекивати да ствар схвати како треба, јер је право по његовом мишљењу у *топузу*, а не у вољи народној!

Догађаји на Балкану.

Устанак у Албанији.

Последњих дана усташи су у Албанији на све стране постигли велике успехе. Освојили су Елбасан и том су приликом заробили два холандска официра, мајора Мелзена и капетана Рајнерса, и задобили су један топ и један матраљез. Код Фјера су поново потукли владине трупе, заробили су једног холандског официра, један аустријски добровољац је погинуо и задобили су један топ и два матраљеза. Усташи су на јуриш освојили Фјери и посве разбили трупе мајора Беси беја. Освојили су и Берат и сада продиру на Валону, где је у становништву овладао силан страх. Најзад усташи су потукли и трупе пренка Биб Доде и њега самог заробили,

---

ПОДЛИСТАК.

О ТЕБИ, ЧИКА-ЈОВО.

Милена Миладиновић — Рума.

Десет је година минуло, откад смо те изгубили. Десет је година, откад је твоје перо недирнуто, откад је твоја песма умукла, откад су на твојој лири попуцале жице.

Какав голем губитак је то за нас..... Али ја нећу да описујем, колико је српски народ изгубио у теби, то он сам најбоље зна. Хоћу да кажем колико сам ја изгубила.

Три године свога живота поклонила сам теби, песниче, дворећи те и пазећи.

Није то лако било за мене у каменичкој ниској малој собици твојој бити затворена док си ти одмарао своје преболно тело, а напољу су тако слатко цвркутале птице и славуји певали, а кроз мали прозорчић види се један комадић лепог плавог неба плавог као љубичица, а сјајног као зора бајна, и допирао је мирис трава, цвећа и воћака, који је чисто опијао, а орахове гране се њихале као да би говориле: „Ходи, ходи; ходи у природу!“

И било је момената, кад сам хтела доиста да полетим, да изађем у зеленило, жудела сам да удишем свежа ваздуха, да уживам у божјој природи, која ме је своом лепотом својом мамила напоље — али, не, не. Моја је дужност била, да *тебе* болног чувам. На твоме прагу је моје место, а ја не смем маслити на своје уживање, већ само на то, да ти, једини ти, сваку удобност уживаш. И неговала сам те најбрижљивије за љубав српског народа — само да напишеш још једну, и још једну песму.

Једном приликом си рекао, да патиш од малокрвности, и кад би се могло по најновијој пракси улити свежа крв у жиле твоје, ти би могао продужити живот. Тада сам ти одмах понудила од моје крви, колико год је потребно. А ти... та си се дуго размишљао и ниси мој предлог прихватио.

И дође час, против којега сам те бранила, колико год сам могла, час — смрти...

Сада је десет година прошло, откад си нас оставио, а ја још и данас не могу да верујем, да те нема међу нама.

Мени је, као да се све то јуче збило. Неколико сати је тек било, како си издахнуо био. Ја нисам видела твоје мртво лице. То нисам могла...

Око тебе је било пуно људи, мени познатих и непознатих, мењали су се као у калејдоскопу, па онда је једва једном настао мир. Мој муж је отишао у Нови Сад да се оданде споразуме са Матицом Српском и Српском Књижевном Задругом ради сахране твоје. Они су отишли и у једном тренутку усамљености, ја сам тихо дошла до прага твоје собе, ту сам села и с тобом сам разговарала, али не речима, већ мислима. Тада сам твојој души обећала, да ћу све по твојој жељи радити и да ћу сваку жељу твоју испунити. Тада сам се с тобом опростила.

Оно пре подне гледала сам кроз прозор у ходник, у који уђе нико други но Лаза Костић. Била сам сама, али му нисам изашла у сусрет. Ја сам његова дела врло поштовала, поштујем их и данданас, али његову књигу „О Змају“, у којој је он тако сурово хтео да Чика-Јови здере лавоpов венац с главе, морам да осудим. А пошто ми је Чика-Јова причао о пријатељству између њега и Лазе Костића, ја сам се још више згражала од тог човека. Он је седео усамљен на једној столици у ходнику и гледао тужно преда се. Ја сам га посматрала и разумела сам га: Завист уништава славу, смрт уништава завист, а слава смрт.

После одласка Лазе Костића дошао је Сима Матавуљ. Он је сам ушао у собу, да се опрости од Чика-Јове, ја га нисам тамо отпратила. После сам га замолила, да подели с нама наш скромни ручак. Он је то радо учинио, јер је видео, како ми је тешко било. Кад смо сели за сто кажем Матавуљу: „Изволите сести. Ово су наше столице, а ова упражњена је Чика-Јовина. Бирајте!“ Он се мало премишљао, а затим је сео на Чика-Јовину столицу.

Његовом занимљивом причању могу захвалити, што сам бар за неколико тренутака заборавила на мој велики бол.

Сутра дан је била сахрана. Силан свет се сакупио. Као у полусну сам ишла с

али су га поново пустили на слободу, када им је задао реч, да се неће више борити против њих Тако је пропало и последње уздање, да ће присталица кнеза Вида и албанске владе ослободити Драч. У читавој Албанији нема више ни једне трупе, ни једног вође, који би могли похитати у помоћ кнезу. Кнежева власт распростире се данас једино још на престоницу му, на Драч. Оно нешто трупа, чију језгру чине добровољци, странци, међу којима се налазе и многи немачки и аустријски официри, грозничаво раде на утврђењу Драча. Спалили су шумарке на равници између града и брежуљака, да се усташи не би могли неопажени примаћи граду. Око града копају шанчеве и подижу препреке од жице. а холандски мајор Крон натерао је све мушкарце од 24. до 50. године живота да раде на том утврђивању града. Полиција је терала на рад и руског новинара, дописника „Петроградске телеграфске агентуре“ и француског новинара, дописника „Матенова“. Када су се ови томе противили, полиција их је ухапсила. Како се руски посланик није налазио у Драчу, то су француски, српски и талијански посланик најодлучније против тога протестовали код међународне контролне комисије. Ухапшени новинари су пуштени на слободу, а мајор Крон се извињава тиме, да их није познавао. Но сва та утврђивања града неће моћи очувати кнеза Вида, ни престоницу му. Престоницу му и личну сигурност штите му једино присуство страних убојних бродова. Једино још ти бродови задржавају можда усташе од озбиљна нападаја на Драч. Али докле? Усташи засада тек овда-онда нападну на предстраже, више тога ради, да се увере. да ли су у граду на опрезу. Али када се увере, да ће бродови великих сила узети у заштиту само кнеза лично, породицу му, страна посланства и странце, онда ће озбиљно ударити на Драч и заузети га. Кнез ће морати да тражи спаса на страним бродовима, а већ тиме ће се измаћи испод њега албански престо, као што је војнички већ сада изгубио албанско поприште.

Турци и догађаји у Албанији.

Данас је устанак обухватио већ сву Албанију, а устанак је добио чисто верски значај. Муслиманска претежна већина у Албанији одржала је победу на свима линијама, а она тражи муслимана за владара Албанији. Миридити, Малесори и остала католичка племена мрзе муслимане, али су подлегли у борби. Изгледи су данас такови, да ће муслиманска већина продрети са својим захтевом: да на албански престо седне муслиман. У таким приликама почело је и јавно мњење у Турској да се живље бави догађајима у Албанији Турски листови окривљују кнеза Вида, да је рђаво поступао са муслиманским становништвом и да га је изазивао. Лист турске владе „Танин“ пише, да је устанку крив кнез Вид и његова околина. Од дана свога доласка у Драч кнез Вид је непрестано вређао муслиманско становништво, чинио је све оно, што је муслимане све више дражило и огорчавало против њега. Данас су прекинути сви односи између кнеза Вида и муслиманског становништва и кнезу Виду нема више опстанка у Албанији. У Цариграду верују, да ће велике силе сада морати поставити муслимана на албански престо. Буде ли тако, устанак ће у средњој Албанији можда лећи, али ће избити у северној, где су у већини католичка племена. Али тешко да ће и Србија, Црна Гора и Грчка моћи пристати, да муслиман буде владар у Албанији, те да тако Албанија можда постане турском покрајином.

Престолонаследник Александар заступа краља Петра.

Поводом прогласа српског краља Петра, да ће га за време лечења му у Врањској Бањи заступати у краљевским дужностима наследник престола Александар, избили су у иноземству разни, махом нетачни гласови. Тако су просте измишљотине они гласови, да краљ Петар намерава да одступи са престола. Краљ Петар је оболео, пати од јаке костобоље и жели, да у миру и без брige проведе време, одређено на лечење у бањи. У београдским политичким круговима има још једно мишљење о томе, зашто је краљ поверио наследнику престола Александру, да га заступа. Повод последњој кризи Пашићеве владе била је у главном несугласица између владе и једног дела официрског кора због наредбе и односу грађанских и војничких власти у новим крајевима. Када је краљ поново поверио владу Пашићу и радикалној странци, онда су из опозиционих кругова почели протуривати гласове, да је са таким решењем незадовољан престолонаследник Александар, који држи са оним незадовољним официрима. У Србији је већ отпочела изборна борба за нову народну скупштину и опозиција би свакако у изборној борби против владе кортешовала и тиме, да је и престолонаследник противан Пашићевој влади. У београдским политичким круговима држе, да су краљ Петар и влада хтели да избају и то кортешко средство из руку опозиционих странака. Што је краљ, свакако по предлогу владином, поверио престолонаслернику краљевску власт баш за време, када ће бити скупштински избори, тиме је пред бирачима речито засведочено, да између Пашићеве владе и престолонаследника влада потпуна сагласност.

Разне вести.

— За 14 дана приспеће у пирејску луку оне две оклопне крстарице, што их је Грчка купила од Америке. Крстарице добиће имена: „Краљ Ђорђе“ и „Краљица Олга“. У Атини истачу, да је тим повећањем грчке убојне морнарице осигуран бар за неко време мир између Грчке и Турске, јер ће Турска морати да попусти.

— У Ајвали и околини башибозуци опет чине насиља над Грцима. — У Кемери терају Турци Грке да пређу у муслиманску веру.

— Западно од Аргирокастрона, а јужно од Кимаре напале су арбанашке чете на трупе епирске владе. Арбанаси су разбијени, а епирска влада је протестовала код међународне контролне комисије због те повреде углављена примирја.

Вести из места и са стране.

Прота Бешлић и Срби у Бану.

Пишу нам из Бана у Барањи: Прота Бешлић не може да заборави свој пораз у Бану. После тога био је у Херцегсуљошу и тамо говорио, да се у Бану већ три године не полажу рачуни и да су Банци Арнаути. Наши су рачуни у реду. Нисмо Арнаути ми, који бранимо своја права, него они, који по арнаутском начину газе законе и долазе са жандарима у српске црквене општине. Ми смо своја права бранили, јер да смо гледали скрштених руку, како нам се газе стечена права, било би од Бога грехота, а од нашег подмлатка срамота. Још је прота Бешлић причао у Херцегсуљошу, да се наш свештеник није смео примити управе, јер смо му ми претили, па се бојао за себе и за своју породицу! То није истина. Нашем свештенику, Дионисију Мијатовићу, није нико рекао ни беле ни дрне, али он види, да смо ми сложни и да бранимо своја права, па је као наш парох и старалац наших душа стао на страну свога народа. Такав нам пастир подобајет!

Соколски излет у манастир Беочин.

На Видов дан т. ј. у недељу 15. јунија о. г. приређује Српски Соко у Новом Саду излет у манастир Беочин, на који позива све своје чланове изврше, помагаче и добротворе, као и чланице Позива се и новосадска трговачка омладина и излетно друштво „Венац“. Полазак је за прву групу, коју води брат Светозар Ковачевић, железницом у $^1/_2$11 сати пре подне, са новосадске станице, а за другу групу са паробродске станице мађарске лађе у 12 сати пре подне. Ову групу води брат Јован Тотовић. Излетници се имају покоравати наредбама вође овог излета, брата Јована Тотовића. Повратак железницом у 6 сати по подне, са беочинске железничке станице.

Због потрице увредио краља.

Недавно је ухваћена у потрици стока Младена Јовановића из Мошорина. Он је био у гостионици, када су му јавили, да је његова стока дотерана у општинску кућу. Одмах је одјурио тамо и почео да виче и псује тражећи да му врате стоку. У то време баш држана је представничка седница. Је дан од заклетника рекао је Јовановићу: Не псуј! Зар не видиш, чија је слика овде? Младен се раздера: А чија је то слика? Заклетник му одговори: Па то је краљева слика. Младен је тада добацио: Марим ја за вашега краља! Дајте ви мени моју стоку! — Тако приказује ствар општинско поглаварство, које је Младена Јовановића пријавило државном одветнику због увреде краља. Судбени сто осудио је због тога Младена на 8 дана затвора. Ту пресуду потврдила је и краљевска табла.

Провала облака, град и бура.

Из Дебрецина јављају, да је тамо прекјуче поново била провала облака, а падао је и град. И у другим крајевима наше домовине било је провале облака и града. Из Сарајева јављају, да је и тамо била провала облака и да је варош била поплављена делимично. Из Јастребарског у Хрватској јављају, да је гром запалио шупу сељака Сегудовића. У Кални ударио је гром у бараку, где је двојицу радника ранио лакше, а двојицу теже, али има наде да ће и они оздравити. У Дебрецину је гром ударио у једну колебу, где је тешко озледио пет радника. Из Америке јављају, да је бура у многим местима починила штету, која иде у милијоне, нарочито у околини Чикага.

Кажњени (или гоњени?) званичници.

Читамо у последњем броју „Народних Новина“, да је судбени пристав Средоје Адамовић премештен из Земуна у Доњи Лапац (Лика), а судбени пристав Мата Малинар из Ђакова у Двор (Банија) Обојица су премештени „из службених обзира“, а то значи да су кажњени или можда и политички прогоњени.

Време.

По извештају будимпештанске метеоролошке станице очекује се променљиво, благо време и местимично киша.

Привредни гласник

Са житарске пијаце.

Време последњих дана, које је било већином сухо, повољно је утицало на усеве Баш зато, што време није било сувише топло, усеви ће се повољно развити и дати здраво и теже зрно. Због тога је цена храни и опет пала. Пшеница за октобар пала је била са 60 потура, али гласови о црној рђи на пшеници допринели су, да се и опет дигне цена, али не до пређашње висине Ако би до жетве остало сухо време, могу се усеви јако да поправе и да даду добру осредњу жетву. Ово нарочито важи за пшеницу, која је закаснила са 8—10 дана, па се зрно може добро да развије. Мисли се, да ћемо ове године у Угарској добити око 38 милијона центи пшенице, а буде ли време повољно, може се и ваше добити. Још увек има на пијаци старе хране и то више, него што се очекивало. Из Румуније донесена пшеница теже се продаје, јер млинови радије купују нову пшеницу. Раж се слабо тражи Цена јој је К 19·20, а за нову раж је интересовање умерено. Нови јечам плаћа се са К 15—15·10. Кукуруз се боље плаћа у провинцији, него у Будимпешти.

Привредне прилике у Срему.

Поплава у винковачком, митровачком и жупањском котару нанела је штету пшеници и кукурузу. Многи се због тога морали преоравити. Је-

---

пратњом Чика-Јовином за самртним ковчегом његовим, ни говоре нисам чула, и тек онда сам дошла к себи, кад је Јанко Веселиновић спустио у гроб на самртни ковчег Чика-Јовин једну грудву земље, из лепе Србије. А тај братски поздрав чуо је зајамачно и Чика-Јова тамо доле и лакша му је зајамачно била и наша земља

Тога дана су се навршиле три најлепше године мога живота, тада сам изгубила мога идеалног учитеља, чијем савету могу много, много захвалити. Оне вечери су дивне биле, кад смо измењивали мисли о српској и страној литератури. Разговор са Чика-Јовом је био врло поучан за мене и у његовој малој собици сам много што штадознала из живота Чика-Јовиног, а и из живота других знаменитих људи. Много сам и забележила.

Откад је Чика-Јова умро нисам више преко Венца у Каменицу путовала. То ба ме сувише болело, јер оданде сам му увек доносила шумског цвећа и пуно прича о дивној природи.

Сада је десет година прошло од његове смрти, а нема дана, кад не мислим на њега. У тим тренутцима све ми се чини, као да свет није више тако леп као што је био, кад је он био међу нама. А и људи су се, чини ми се, променили.

Српски народ је врло много изгубио у Чика-Јови, а ја још више.

чам и зоб добро су се развили. Кукуруз је заостао, јер није било доста топлоте. Пића за стоку добро се развила, јер је било доста кише. Виногради стоје добро; пероноспоре нема. Трешње су добро родиле, а доста ће рода дати и бресквe и кајсије. Шљиве нису свуда једнако понеле. Хмељ се добро развија, а у грахорици има доста горушице У илочком срезу засејано је хмељем нових 300 јутара. Стока се добро држи изузев крајеве, где је метиљава. У винковачком котару угинуло је стоке у вредности 91.000, у шидском 183.000, у жупањском 143.000 у земунском 63.840 а у митровачком у вредности 360.480 круна. Метиљ је дакле нанео 842 000 круна штете. У Срему има око 13.000 кошница, и то: у вуковарском котару 818, у старопазовачком 2366, у земунском 2734, у румском 2167, у илочком 101, у шидском 1454, у иришком 38 и у винковачком 1524.

Са новчане пијаце.

На новчаној пијаци у Бечу и Будимпешти кубури се стално. Промет је сасвим стао, јер нема никаквих понуда. Аустроугарска Банка морала је да узајми берзијанцима 10 мил. круна у злату, да би се могао платити у иноземству дуг за увезену робу. Камата је нешто скочила. У Будимпешти је много горе него у Бечу. Банке не дају зајмове, јер су мутне прилике на Балкану, а оне могу да изазову и европски заплет. Оскудица у новцу јако се осећа у привредном животу.

Награђивање рогате стоке у Новом Сивцу.

Бачко жупанијско привредно друштво обавило је награђивање рогате стоке у Новоме Сивцу. Раздељено је у име награде 470 круна, коју је своту дала држава. Награђена је и крава Васе Павкова из Старог Сивца (пета награда — 10 круна). Остале награде добили су сами Немци за приказане краве и јунице.

Брзојави „Застави".

Стигли 13 јунија.

Револуција у Албанији.

Драч. За полицајног старешину постављен барон Бегелебен, бивши градски начелник у Драчу. Продужено је утврђивање Драча. Усташи отпочели нове преговоре. Положај је нејасан. Из јужних крајева стижу непрестано неповољни извештаји.

Пренк Биб Дода издајица!

Беч. Из албанског извора јављају, да је пораз Пренка Биб Доде намештена ствар. Изгледа, да је Пренк Биб Дода обична издајица, што се види и по томе, што су га усташи одмах пустили на слободу.

Престолонаследник у Босни и Херцеговини.

Мостар. Наследник аустроугарског престола Франц Фердинанд приспео је овамо јуче из јутра. Дочекали су га и поздравиле све власти. Надвојвода се захвалио на српском језику. Срдачно је поздравио грађанство свог града, о чијем се развитку ис крено интересује. Говор надвојводин на српском језику изазвао је велико одушевљење у грађанству.

Сарајево. Престолонаследник Франц Фердинанд стигао из Мостара на Илицу, где га је дочекала супруга. И барон Конрад, шеф генералштаба, стигао је на Илицу. После тога отпочели су маневри у потпуно ратном стању војске.

Нов председник угарског великашког дома.

Будимпешта. Председник великашког дома барон Јожика захваљиће. На његово место биће наименован бивши аустроугарски посланик у Берлину Сеђењ Марић.

Дивиденда Аустро-Угарске Банке.

Будимпешта. Генерално веће Аустро-Угарске Банке закључило је да се исплаћује дивиденда од 2 постотка.

Грађанске и војничке власти у Србији.

Београд. Званични лист објавио краљев указ, да приликом свечаности онај официр има првенство, који је по рангу виши од представника грађанске власти. Досада су представници грађанске власти имали првенство ма да су били нижи по рангу од официра.

Из хрватско-славонског сабора.

Загреб. Сабор је решио да продужи привремени предрачун, а наставио је расправу о редовном предрачуну. Седницу је синоћ испунио својим говором франковац Хорват, који је оштро напао коалицију.

Сифраџеткиње на делу.

Лондон. У близани Белфаста су сифраџеткиње (поборнице женског бирачког права) запалиле цркву. Штета је велика.

Издавалац: Мита Клицин.
Одговорни уредник: Мита П. Алексијевић.

Припослано.

Софија Дивлићева, наставница српске женске учитељске школе и Никола Тарањски наставник српске женске учитељске школе у Карловцу, верени.

Трговина.

НОВИ САД, 13. јунија 1914. године

Пшеница прве каквоће нова 28 К 40 п.
Пшеница средња 26 К 40 п. до — К — п.
Пшеница лакша 25 К — п. до — К — п.
Раполица 16 К — п. до — К — п.
Јечам 14 К 40 п. до — К — п.
Зоб нова 14 К 40 п. до — К — п.
Кукуруз у зрну 14 К 60 до 14 К 80 п.
Кукуруз у клипу — К — п.
Пасуљ бели 18 К — п.
Пасуљ жути 17 К — п.
Пасуљ кулаш 16 К — п.
Горушица 10 К — п.
Мувар 44 К — п.

Све од 100 килограма.

Теоци — К 80 п.
Овци — К — по пару.
Јагњци 25—30—32 круна по пару.
Свињи угојени тешки 1 К 02 п.
Свињи средњи . . 96 п.
Свињи лаки . . 80 п.
Маст 1 К 32 п. до К — п.
Сланина 1 К 32 п. до — К — п.
Сланина пљена 1 К 40 п. до — К — п.

*

Са житне пијаце у Будимпешти.

У трговини са готовом робом биле су ове цене: пшеница потиска К 27·25—28·15, банатска К 26 85 до 27·65, бачка круна 26·85—27·65; раж круна 19·50—20·15; јечам за пићу К 15·20—16·—; зоб К 15·30—16·50, репица К 28·50—29·—. У трговини на рок прављени су ови закључци: пшеница за октобар К 25·27——·—; пшеница за април 1915 К 26·06——·—; раж за октобар К 18·70——·—; зоб за октобар К 15·40; кукуруз за јули К 14·96 до К —·—; за август К 15·28——·—

ЈЕФТИНЕ И ЗГОДНЕ ПРИЛИКЕ!

Имам више фабрично оправљених комплетних парних вршаћих машина самохода (Selbstvanderer) са елеваторима, моторних вршалица, моторних крњача и циркуларних тестера, као и свих осталих пољопривредних машина најбољег фабриката, могу се добити по врло повољним ценама и повољним условима за одплату.

С поштовањем

Павле Тополски

радионица стројева и аутомогено сваривање
РУМА, краљевачка ул. бр. 8. 786 4—5

НАПОЛИЧАРИ!

За једно велико имање (посед од 1000 хектара прво-класне одличне земље), које се налази у једном веома жупном, родном и питомом пределу; кроз имање протиче једна велика река; посед-имање се налази у близани вароши Куманова и жељезничке пруге;

траже се наполичари!

Првенство имају они, који са собом могу довести бар један пар радних коња и који имају толико капитала, да се до идуће жетве могу издржати сами и који имају више одраслих радних чланова у фамилији. — Доцније, ако желе, могу поједини наполичари и одкупити земљу, коју раде. — Поради обавјештења са изложеним односима обратити се одмах на адресу:

923 **Илија Вукотић,**
1-3 дворски апотекар у Куманову.

ОСНОВАНА 1870. ТЕЛЕФОН 1238. ОСНОВАНА 1870.

Част ми је п. н. грађанству до повољног знања ставити да се може код мене добити по повољној цени

НАЈБОЉИ УЖАРСКИ ПРОИЗВОДИ

као сваковрсних:

пајвана, штрањака, улара и аласке пређе, џакова, поњава, безова,

дебелих кудељних џакова.

Разноврсна *ишлига* и *конаца* за сараче и папуџије; *покроваца* за покривање коња, *мантлова* за кишу, *канапа* за везивање дувана, *канапа* за везивање снопова, *поњава* што не прокишњавају; *врећа* за вуну, *платнених каблова* и још много других у ову струку спадајућих артиклова.

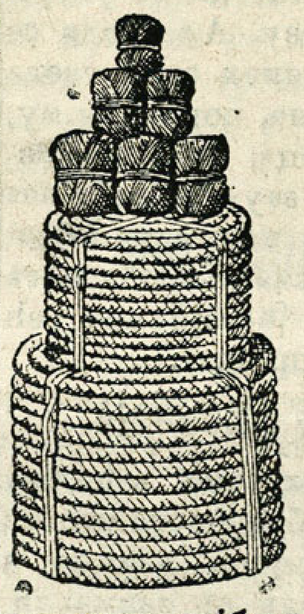

Објављујући ово, молим поштоване потрошаче горенаведених ствари, да ме што обилније у мојој трговини потпомогну, уверавајући их, да ће код мене најбоље и најсолидније бити послужени. Ценовник шаљем на захтев сваком бадава.

С поштовањем

188 3— **Милан Дакић - Сегедин**
Palavicsini Tisza L. körut 32. és 5. sz.

Модно-мануфактурна трговина

БРАЋЕ ЂОРЂЕВИЋА-НАНЧИЋА

у Белој Цркви (Fehértempiom)

потребује једног старијег и једног млађег **ПОМОЋНИКА** Морају бити солидног владања, а да говоре српски, немачки, мађарски и румунски. Ступање у радњу 1. или 15. јула п. нов. 933 1-3

СВОЈ СВОМЕ! — Г. Србима трговцима препоручујем своје изврсно снабдевено en gross стоваришће. - СВОЈ СВОМЕ!

НАЈВЕЋА ПОМОДНА СРПСКА ТРГОВИНА
НА ВЕЛИКО (EN GROSS) НА МАЛО (EN DETEIL)

ДУШАН С. МОНАШЕВИЋ

У НОВОМ САДУ, - главна радња у Ћурчијској улици број 23., у сопственој кући.

Телефон бр. 338. „КОД ЗЛАТНЕ КУГЛЕ" Телефон филијале бр. 346.

Филијала у Новом Саду, на главној пијаци, Кошут Лајоша улица број 37. „код Гајдаша".

Филијала у Вуковару, на тргу Фрање Јосифа, под вођством г. Богољуба Коњовића, „код Сокола".

Препоручује своја богато снабдевена стоваришта у краткој, галантеријској, мушке и женске моде роби, и то: мушких и дечијих шешира и цилиндера из ф-вих творница, мушких и дечијих капа, мушког и дечијег белог рубља као и трико Jaeger-овог рубља, крагнова, краватни, манџетни, штапова, кишобрана, каљача, путничких торби и куфера, новчаника, чарапа, рукавица и т. д. — *За женске*: разноврсних накита за хаљине, опреме за невесте, кожних и кончаних рукавица, разних фулова, мидера, кецеља, доњих сукања, кошуља, венаца, шлајера, шалова, ручних торбица, штофова за ручне радове, сапуна, парфимерије и т. д. — *За моде салоне, кројаче и кројачице*: чипака, апликација, шпиценштофа, дугмади, конаца и т. д.

Част ми је пошт. публици из Н. Сада, Вуковара и околине обратити пажњу, да сам својим вишегодишњим радом на велико (en gross) доспео у пословну везу са првим творницама ово- и иноземства, те сам услед тога у пријатном положају, да своје пошт. муштерије како на велико тако и на мало (en gross и en deteil), и у богатом избору и у одличној каквоћи — а по најјефтинијим ценама задовољити могу.

О чему молим, да се свако у мојим радњама, без обвезе купа изволи осведочити. 1897 30-40

- - Најјефтиније, строго утврђене цене! - -

Српска штампарија дра Светозара Милетића у Новом Саду.